

TÖÖTASU

Lisainfo
www.sm.ee

Tööleping on sõlmitud hetkest, mil töötaja ja tööandja lepivad kokku töösuhte olulistes tingimustes. Enne tööle asumist lepi tööandjaga kokku, kui palju töö eest tasu saad, kuidas töötasu arvutatakse ja makstakse ning millal on palgapäev. Veendu, et olulised töötasu tingimused on töölepingus kirjas.

KOKKULEPE TÖÖTASUS

- Töötasu on tasu, mida makstakse töö tegemise eest ja milles pooled on kokku leppinud.
- Töölepingu seadus ei näe ette töötasu kohustuslikke osasid.
- Töötasu koostisosades ja nende arvestamise põhimõtetes võivad pooled kokku leppida.
- Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast madalamat töötasu ei või töötajale maksta.

KOKKULEPE MUUDES HÜVEDES

- Lisaks töötasule võivad pooled kokku leppida, et tööandja annab töötajale muid hüvesid, näiteks sõiduauto, mobiiltelefoni kasutamine vms.
- Töötajal on õigus nõuda kokkulepitud hüvesid.

TÖÖTASU MAKSMISE AEG, KOHT JA VIIS

- Tööandja maksab töötajale töötasu vähemalt kord kuus. Kui töötasu makstakse sagedamini, tuleb pooltel selles kokku leppida.
- Kui palgapäev satub riigipühale või puhkepäevale, tuleb töötasu maksta sellele päevale eelneval tööpäeval.
- Tööandja kannab töötasu töötaja määratud pangakontole. Töötasu maksmises sularahas lepivad pooled eraldi kokku.
- Töötasu makstakse rahas ja netosummana – kokkulepitud töötasust arvestab tööandja maha töötaja maksud.

TÖÖTASU MAKSMISEGA VIIVITAMINE

- Tööandja viivitab töötasu maksmisega, kui ta ei ole palgapäevaks töötajale tasu välja maksnud.
- Töölepingu seadus ei näe ette reeglit töötasu maksmisega viivitamisel.
- Viivise maksmisel on aluseks võlaõigusseaduses viivise kohta sätestatu.

- Viivise määraks on Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav viimane intressimäär (Euribor), millele lisandub 7% aastas.
- Euribor'i avaldab Eesti Pank Ametlikes Teadaannetes:
www.ametlikudteadaanded.ee > vali teadaande liik > intressimäära avaldamise teated.

TÖÖTASU MAKSMISE ERIJUHUD

TÖÖTASU MAKSMINE ÜLETUNNITÖÖ, ÖÖTÖÖ JA RIIGIPÜHAL TEHTAVA TÖÖ EEST

- Ületunnitöö hüvitamisel rahas maksab tööandja töötajale 1,5-kordset töötasu.
- Töö eest öösel (kella 22.00-6.00) maksab tööandja töötajale 1,25-kordset töötasu. Pooled võivad kokku leppida, et töötasu sisaldab tasu ööajal töötamise eest. Kui töötaja saab töötasu alammääras, ei sisalda see tasu ööajal töötamise eest.
- Kui tööaeg langeb riigipühale, maksab tööandja töö eest 2-kordset töötasu.
- Ületunnitöö, öötöö ja riigipühal tehtava töö võib kokkuleppel töötajaga hüvitada vabas ajas.

TÖÖTASU VÄHENDAMINE

- Kui tööandja ei saa majandusraskustest tulenevalt anda töötajale kokkulepitud tööd, võib ta töötasu vähendada.
- Töötasu võib vähendada mõistliku ulatuseni, kuid mitte alla töötasu alammäära.
- Töötasu võib vähendada kuni kolmeks kuuks 12 kuu jooksul.
- Enne töötasu vähendamist on tööandjal kohustus pakkuda töötajale teist tööd.
- Töötajal on õigus keelduda töö tegemisest võrdeliselt sellega, kui palju tööandja tema töötasu vähendab. Näiteks töötasu vähendamisel 40% ulatuses, tuleb sama palju piirata ka töötaja töömahtu.
- Tööandja teavitab usaldusisikut ja konsulteerib temaga töötasu vähendamise vajadusest. Konsultatsioonid peavad toimuma 14 kalendripäeva jooksul enne töötasu vähendamist.
- Kui töötaja ei nõustu töötasu vähendamisega, on tal õigus tööleping üles öelda. Töölepingu lõpetamise avalduse annab töötaja hiljemalt 5 tööpäeva pärast seda, kui ta sai teada töötasu vähendamisest. Töölepingu lõppemisel makstakse töötajale samu hüvitisi nagu koondamisel.

KESKMISE TÖÖTASU ARVUTAMINE JA MAKSMINE

MILLAL TULEB KESKMIST TÖÖTASU ARVUTADA
JA MAKSTA?

Töötaja keskmist töötasu arvutatakse ja
makstakse seaduses ettenähtud juhtudel.
Keskmist töötasu on vajalik arvutada ja maksta
näiteks:

- töötaja koolituse ajal;
- olukorras, kus tööandjal ei ole töötajale
tööd anda;
- koondamishüvitise maksmisel;
- puhkuse ja õppepuhkuse kasutamisel;
- tööandja makstava haigushüvitise puhul;
- jne.

ÜLDPÕHIMÕTTED

- Keskmise töötasu maksmise tingimused
ja kord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse
määrusega.
- Töötaja ja tööandja võivad kollektiiv- või
töölepingus kokku leppida keskmise töötasu
arvutamise soodsama korra.
- Keskmist töötasu arvutatakse tööpäeva- või
kalendripäevapõhiselt.

- Keskmise töötasu arvutamisel tuleb kasutada tekkepõhist meetodit, s.t keskmise töötasu arvutamisel võetakse aluseks teenitud töötasud. Näiteks lisatasu maksmise korral võetakse arvesse aeg, mille eest lisatasu on teenitud, mitte välja makstud.

MIS VÕETAKSE ALUSEKS KESKMISE TÖÖTASU ARVUTAMISEL?

- Keskmise töötasu arvutamise aluseks võetakse töötaja keskmise töötasu arvutamise vajaduse tekke kuule eelnenud 6 kuu jooksul teenitud töötasu. Näiteks kui töötajale on vaja keskmist töötasu arvutada augustis, tuleb arvutamise aluseks võtta veebruaris, märtsis, aprillis, mais, juunis ja juulis teenitud töötasud.
- Kui töötaja on tööandja juures töötanud lühikest aega (alla 6 kuu), võetakse keskmise töötasu arvutamisel aluseks eelnenud kuudel teenitud töötasu. Näiteks tuleb töötaja tööle juulis ja keskmist töötasu on vaja arvutada septembris. Keskmise töötasu arvutamise aluseks võetakse töötasu, mida töötaja on saanud juulist augustini.

- Kui töötaja ei ole tööandja juures töötanud ühte tervet kuud, võetakse keskmise töötasu arvutamisel aluseks töötasu alates tööle asumise päevast kuni päevani, mil on vaja arvutada keskmist töötasu.
- Kui töötajale ei ole 6 kuu jooksul töötasu makstud (näiteks töötaja on olnud pikalt puhkusel, haiguslehel), tuleb keskmise töötasuna maksta välja keskmise töötasu arvutamise vajaduse kuule eelnenud kuul töölepingus kokkulepitud töötasu.
- Kui töötajale ei ole rohkem kui 12 kuu jooksul töötasu makstud (näiteks töötaja on lapsehoolduspuhkusel), tuleb töötaja töötasu korrigeerida indeksiga. Indeks = keskmise töötasu arvutamise vajaduse tekke kuule eelnenud kuu töötasu alammäär : lapsehoolduspuhkusele jäämise kuu töötasu alammäär.

KUIDAS ARVUTADA KESKMIST TÖÖTASU TÖÖPÄEVAPÕHISELT?

Keskmist töötasu on vajalik arvutada ja maksta tööpäevapõhiselt näiteks:

- töötaja koolituse ajal;
- olukorras, kus tööandjal ei ole töötajale tööd anda;
- koondamishüvitise maksmisel;
- jne.

- Keskmise tööpäevatasu arvutamiseks liidetakse töötasud ja jagatakse sama ajavahemiku kalendaarse tööpäevade arvuga.
- Tööpäevade arvu vähendatakse nende tööpäevade võrra, millal töötajale ei makstud töötasu tööst keeldumise korral (töötaja oli haiguslehel, puhkusel, ajateenistuses, osales streigis, esindas seaduse alusel teisi töötajaid jne).
- Keskmise tunnitasu arvutamiseks jagatakse keskmine tööpäevatasu tööajakohase töötundide arvuga päevas, milleks täistööajaga töötamisel on 8.
- Keskmise nädalatasu arvutamiseks korrutatakse keskmine tööpäevatasu kalendaarse tööpäevade arvuga nädalas ehk 5-ga.
- Keskmise kuutasu arvutamiseks korrutatakse keskmine tööpäevatasu 1 kuu keskmise kalendaarse tööpäevade arvuga.

KUIDAS ARVUTADA KESKMIST TÖÖTASU KALENDRIPÄEVAPÕHISELT?

Keskmist töötasu on vajalik arvutada ja maksta kalendripäevapõhiselt näiteks:

- puhkuse ja õppepuhkuse kasutamisel;
- tööandja makstava haigushüvitise puhul;
- jne.

- Keskmise kalendripäeva tasu arvutamiseks liidetakse töötasud ja jagatakse sama ajavahemiku kalendripäevade arvuga.
- Kalendripäevade arvu vähendatakse nende kalendripäevade võrra, millal töötajale ei makstud töötasu tööst keeldumise korral (töötaja oli haiguslehel, puhkusel, ajateenistuses, osales streigis, esindas seaduse alusel teisi töötajaid jne).

TASAARVESTAMINE

- Tööandja võib oma nõudeid töötaja töötasuga tasaarvestada töötaja nõusolekul, st tööandja saab teha töötaja töötasust kinnipidamisi üksnes kokkuleppel töötajaga.
- Töötaja nõusolek tasaarvestamiseks peab olema kas kirjalikku taasesitamist võimaldavas (näiteks e-kiri või faks) või kirjalikus (omakäeliselt või digitaalselt allkirjastatud) vormis.
- Tasaarvestamiseks ei saa nõusolekut ette anda. Näiteks ei saa töötaja ja tööandja töölepingu sõlmimisel kokku leppida, et tööandja saab oma nõudeid töötaja töötasuga tasaarvestada.

- Nõusolekut saab ette anda üksnes kokkulepitud kulude limiite ületava summa tasarvestamiseks. Näiteks võivad töölepingu sõlmimisel töötaja ja tööandja kokku leppida igakuises bensiinilimiidis, mille ületamisel peetakse töötaja töötasust kinni limiiti ületav osa.
- Töötaja nõusolekuta võib töötasust kinni pidada töotajale makstud ettemakse ja töölepingu lõppemisel tasu väljatöötamata põhipuhkuse eest.

TÖÖTASU KOHTA
VAJALIKUD ÕIGUSAKTID
www.riigiteataja.ee:

- töölepingu seadus;
- Vabariigi Valitsuse 11.06.2009. a määrus nr 90 „Töötasu alammäära kehtestamine”;
- Vabariigi Valitsuse 11.06.2009. a määrus nr 91 „Keskmise töötasu maksmise tingimused ja kord”.

Täiendav info:

Sotsiaalministeerium

Gonsiori 29, 15027 Tallinn

e-post: info@sm.ee, tel: 626 9301

www.sm.ee

Tööinspeksioon

Gonsiori 29, 15027 Tallinn

e-post: ti@ti.ee, tel: 626 9400

Juristi infotelefon 640 6000 E-R 10-15

www.ti.ee

